

Розширення метрополітену у м. Харкові

Країна:
Україна

Номер проекту:
46411

Сектор:
Муніципальна та екологічна інфраструктура

Тип повідомлення:
Державний

Екологічна категорія:
В

Планована дата розгляду Радою директорів:
20 вересня 2017 р.

Статус:
Пройшов розгляд концепції

Дата оприлюднення РП:
13 липня 2017

Опис проекту

Суверенний кредит Україні на суму 160 млн. євро (з паралельним суверенним кредитним співфінансуванням з боку ЄІБ на таку ж суму). Кредитні кошти будуть використані для фінансування подовження 3-ї лінії метрополітену на 3,5 км у південні райони міста, будівництво двох станцій, нового депо та під'їзних колій до нього, а також закупівлі рухомого складу для експлуатації на подовженій лінії. Харків є другим за розміром містом України та великим промисловим центром.

Цілі проекту

Проект сприятиме вирішенню основних проблем розвитку інфраструктури громадського транспорту у м. Харкові, пов'язаних з поліпшенням доступу до екологічно чистого міського транспорту та підвищенням ефективності відповідних транспортних послуг. Проект має забезпечити значний економічний та екологічний ефект завдяки розширенню метрополітену як екологічно чистого виду громадського транспорту та основи системи громадського транспорту у м. Харкові, що забезпечить сталу мобільність.

Вплив на процес економічного переходу

Добрий.

Очікується, що проект матиме наступні впливи на процес економічного переходу:

- **«Зелена» економіка:** проект підтримує міжмодальний перехід та розширення метрополітену як екологічно чистого виду громадського транспорту та основи системи громадського транспорту у другому за розміром місті України. Проект класифікується як такий, що має складову переходу до «зеленої» економіки (ПЗЕ), оскільки передбачає впровадження технологій, які сприяють пом'якшенню кліматичних змін. Завдяки скороченню викидів парникових газів (ПГ) та значному поліпшенню якості атмосферного повітря (зокрема, за рахунок зменшення вмісту твердих частинок (ТЧ) та оксидів азоту (NO_x)) даний проект забезпечує досягнення чи перевищення мінімальних значень відповідних кількісних показників, визначених у методології оцінки складової впливу на процес економічного переходу, що пов'язана з переходом до «зеленої» економіки.
- **Конкурентоспроможність:** проект забезпечить підтримку операційної та фінансової реструктуризації муніципального оператора метрополітену у м. Харкові КП «Харківський метрополітен» шляхом реалізації Програми корпоративного розвитку (ПКР) та укладення Договору громадських послуг (ДГП). Реалізація цих заходів дозволить Компанії покращити її фінансову та операційну стійкість. Крім цього, пропонований проект матиме позитивні ефекти для Компанії та її користувачів у вигляді ширшого охоплення південних районів міста та відповідного збільшення доходів.

Інформація про клієнта

УКРАЇНА (СУВЕРЕННИЙ КРЕДИТ)

Проект буде впроваджено комунальним підприємством «Харківський метрополітен», компанією, яка є оператором метрополітену у м. Харкові.

Фінансування ЄБРР

160 млн. євро

Банк надасть Україні до 160 млн. євро в рамках загального пакету фінансування обсягом 320 млн. євро, який також має співфінансувати Європейський інвестиційний банк.

Загальна вартість проекту

320 млн. євро

Екологічні та соціальні впливи

Проект віднесено до категорії «В» згідно з Екологічною та соціальною політикою ЄБРР 2014 р. Він має забезпечити значні екологічні та соціальні позитивні ефекти завдяки поліпшенню якості транспортних послуг, розвитку міської інфраструктури та підвищенню якості повітря. Разом з цим, пов'язані з Проектом будівельні роботи та експлуатація подовженої лінії метрополітену вимагатимуть фізичного відселення та економічного переміщення людей, а також передбачатимуть обмеження землекористування, які зачеплять 42 приватних домогосподарства, 3 багатоквартирних будинки та 246 мешканців. Незалежні міжнародні консультанти виконали комплексне передінвестиційне екологічне та соціальне дослідження (ПЕСД) та розробили План заходів з переміщення (ПЗП) з

метою визначення ризиків та пом'якшення негативних впливів. Ці документи вже погоджені Містом. Виконання ПЗП буде включене в якості умови у Проектний договір і ретельно контролюватиметься незалежними консультантами в рамках процесу реалізації проекту за підтримки консультанта ГУП.

ПЕСД було виконане відповідно до вимог ЄБРР та ЄІБ, що також поширюються на такі аспекти, як корпоративні процедури Клієнта, пов'язані з організацією роботи з підрядниками та моніторингом їх діяльності, охорона здоров'я та безпеки населення, плани дій у надзвичайних ситуаціях, а також плани організації дорожнього руху під час будівельних робіт.

Особлива увага приділяється забезпеченню доступності транспортних послуг для людей з обмеженими можливостями як одній з невід'ємних складових сталої системи міського громадського транспорту.

ПЕСД підтвердив, що потенційні негативні екологічні та соціальні впливи будуть пов'язані з будівельними роботами, зокрема в частині землевідведення та відселення, внесення змін у водоносні горизонти, впливів на стійкість навколишніх будівель, а також безпечної утилізації потенційно забрудненого видаленого ґрунту. З будівельними роботами також будуть пов'язані ризики у сфері охорони праці та техніки безпеки, тимчасове порушення руху транспорту для місцевих мешканців, впливи на безпеку дорожнього руху та доступність.

Питання землевідведення та відселення в основному пов'язані з будівництвом надземних елементів станцій та створенням технічних охоронних зон уздовж лінії з відповідними обмеженнями землекористування. Були розглянуті різні варіанти з метою мінімізації необхідності у відселенні та забезпечення будівництва переважної більшості підземної лінії під існуючими дорогами.

ПЗП передбачає проведення соціально-економічного опитування осіб, на яких впливатиме Проект, розробку компенсаційної матриці, плану переміщення та відновлення доходу, проведення громадських консультацій та створення механізму для подання та розгляду скарг. В рамках ПЗП розроблений конкретний план моніторингу, який передбачає подання Клієнтом щомісячних звітів, постійний контроль та щоквартальні візити на об'єкт, які здійснюватимуться незалежним консультантом, при цьому перший моніторинговий звіт має бути підготований у формі звіту про проведення громадських консультацій з приділенням основної уваги консультаціям та реалізації заходам з залучення зацікавлених сторін згідно з ПЗП. Також буде проведений аудит виконання ПЗП, що включатиме опитування переселених осіб з метою перевірки результатів та/або визначення потреби у корегувальних заходах. ПЗП та план моніторингу вже погоджені з Містом та ЄІБ.

ПЗП буде оприлюднений після прийняття міською радою офіційного рішення про ініціювання Проекту, яке визначить дату початку процесу відселення згідно з місцевим законодавством.

Встановлення цієї дати забезпечить ясність щодо прав на отримання компенсації та допомоги, а також попередить можливі шахрайські схеми з реєстрацією прав землекористування. Механізми оприлюднення та консультацій описані у ПЗП та Плані залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС), і процес їх дотримання буде предметом ретельної координації та моніторингу для забезпечення виконання вимог Банку.

Оскільки реалізація проекту відбуватиметься в межах Міста, він не впливатиме на жодні чутливі екологічні об'єкти чи природоохоронні території. Проект забезпечить скорочення забруднюючих викидів в атмосферу, зокрема твердих частинок (ТЧ), у тому числі сажі, а також оксидів азоту (NOx). Протягом періоду з 2022 по 2052 рр. скорочення викидів CO₂ складе до 302 тис. т CO₂-еквівалента або приблизно 10100 т CO₂-еквівалента на рік.

Очікується, що скорочення викидів ТЧ складе до 21,9 т на рік, викидів оксидів азоту – до 125,4 т на рік.

Одним з висновків ПЕСД є те, що система управління охороною праці та технікою безпеки у Компанії має бути вдосконалена для забезпечення її відповідності усім необхідним вимогам ЄБРР та ЄІБ, а також вчасного виконання усіх визначених заходів з пом'якшення. З метою забезпечення ефективного управління та контролю за реалізацією проекту, а також надання постійної підтримки Місто створило робочу групу за участю представників усіх задіяних державних організацій та департаментів міської ради. Ця робоча група має чітко визначені ролі, розподіл обов'язків та механізми комунікації.

Оцінка впливів на навколишнє середовище (ОВНС) відповідно до місцевих вимог і технічна проектна документація для Проекту вже виконані та пройшли державну експертизу. Отримані всі необхідні будівельні дозволи та погодження. Формальні вимоги щодо публічного розкриття інформації про Проект виконувалися в рамках Генерального плану розвитку Міста та плану розвитку метрополітену з початку 1990-х років по мірі їх реалізації та оновлення, а також в рамках нещодавнього виконання ОВНС згідно з вимогами національного законодавства. Разом із цим, за результатами ПЕСД визначено необхідність у покращенні залучення зацікавлених сторін, а також у виконанні додаткових процедур та проведенні консультацій з особами, на яких впливатиме Проект, в рамках оприлюднення ПЗП.

Для Компанії та Міста розроблено План екологічних і соціальних заходів (ПЕСЗ), що має забезпечити відповідність Проекту ВРП ЄБРР, мінімізацію чи усунення потенційних ризиків, а також реалізацію необхідних заходів з вдосконалення систем управління та розширення можливостей Компанії у сфері охорони праці та техніки безпеки, управління будівельними роботами та виконання ПЗП і ПЗЗС з метою уникнення, мінімізації та пом'якшення потенційних негативних екологічних та соціальних впливів Проекту.

Проект передбачає моніторинг екологічної та соціальної ситуації, а також виконання ПЕСЗ, ПЗЗС та ПЗП шляхом аналізу щомісячних звітів Клієнта та здійснення щоквартальних візитів на об'єкт незалежними консультантами протягом періоду відселення, а також пізніше шляхом аналізу річних екологічних і соціальних звітів та здійснення візитів на об'єкт у разі необхідності.

Нетехнічне резюме (НТР): [English](#) | [Ukrainian](#) **ПЗЗС:** [English](#) | [Ukrainian](#)

Технічне співробітництво

Для Проекту вже виконані технічне, фінансове, екологічне та соціальне дослідження. Це завдання технічного співробітництва (загальна вартість якого складає 500 тис. євро) фінансується Урядом Японії.

Після підписання планується виконання двох завдань технічного співробітництва:

(1) Програма підтримки корпоративного розвитку Компанії в частині реорганізації, управління метрополітеном, планування капітальних інвестицій, а також підготовки та підписання договору громадських послуг з оплатою на основі фактичних результатів. Фінансування для виконання цього завдання, загальна вартість якого оцінюється в 250 тис. євро, пропонується залучити у міжнародного донора або зі Спеціального фонду акціонерів ЄБРР.

(2) Технічний спеціаліст Кредиторів (якого ЄБРР та ЄІБ будуть використовувати спільно) для моніторингу реалізації Проекту. Фінансування для виконання цього завдання, загальна вартість якого оцінюється в 300 тис. євро, пропонується залучити у міжнародного донора або зі Спеціального фонду акціонерів ЄБРР.

(3) Моніторинг виконання ПЗП. Це завдання, загальна вартість якого оцінюється у 25 тис. євро, буде фінансуватися ЄБРР.

Контактна інформація Компанії

Ігор Терехов, перший заступник міського голови

terehov@city.kharkov.ua

+380577607676

+380577607950

<http://www.city.kharkov.ua/>

Майдан Конституції, 7, Харків, 61200, Україна

Можливості для бізнесу

Для того, щоб дізнатися про можливості для бізнесу чи участі у закупівлях, зв'яжіться з компанією-клієнтом.

Загальні питання

Запитання щодо проектів ЄБРР, які не стосуються закупівель:

Тел.: +44 20 7338 7168, факс: +44 20 7338 7380

Електронна пошта: projectenquiries@ebrd.com

Принципи інформування громадськості (ПІГ)

У ПІГ визначено, яким чином ЄБРР оприлюднює інформацію та проводить консультації із зацікавленими сторонами з метою покращення обізнаності та розуміння його стратегій, принципів та діяльності.

[Текст ПІГ](#)

Орган розгляду скарг у зв'язку з проектами (ОРС)

ЄБРР створив ОРС для того, щоб забезпечити можливість незалежного розгляду скарг однієї чи більше осіб або організацій стосовно проектів, які фінансуються Банком і які, на думку скаржників, вже завдали або можуть завдати шкоду.

[Орган розгляду скарг](#)

Скарги до ОРС необхідно подавати у строки, передбачені у [Регламенті ОРС](#). Для отримання більш детальної інформації щодо умов подання скарг ви можете звернутися до Посадової особи ОРС (pcm@ebrd.com).